



Polku talvien pelastamiseen

VAIKUTA POLITIIKKAAN
Jotta talvet voidaan pelastaa, koko yhteiskuntaa täytyy muuttaa. Käytä äänioikeuttasi ja äänestä vain ehdokkaita, jotka pitävät ympäristömme puolta. Kerro, että he menettävät äänesi, elleivät aja riittävän kunnianhimoista ilmastopoliittikkaa.

OLE ÄÄNESSÄ
Puhu ilmastomuutoksesta ystäville, perheellesi ja työtovereillesi sekä sosiaalisen median verkostoissasi. Ilmastoaktivismia ei ole ilman aktiiveja.

OPISKELE
Lue ilmastomuutoksesta netistä, kirjoista sekä luotettavista tiedotusvälineistä ja kerro oppimastasi muille.

ELÄ YKSINKERTAISEMMIN
Vähennä kulutustasi, älä osta mitään turhaa, käytä tavaroita uudelleen ja pidempään sekä kierrätä se mitä et enää tarvitse.

SYÖ ILMASTOYSTÄVÄLLISESTI
Syö kasvispainotteisesti ja vältä eläinperäisiä tuotteita, älä heitä ruokaa rosksiin ja suosi vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita.

MATKUSTA FIKSUMMIN
Matkusta lähelle, suosi joukkoliikennettä, valitse juna lentämisen sijaan ja jos lennät ole kohteessa kerralla pidempään.

ÄÄNESTÄ LOMPAKOLLASI
Suosi yrityksiä, joiden tuotteet ja toimintatavat ovat ympäristöystävällisiä ja joille ympäristöstä huolehtiminen on etusijalla.

Heidi Kalmari: Kestävä elämä on parempaa

Heidi Kalmari on Protect Our Winters Finland ry:n hallituksen puheenjohtaja, ilmastoaktivisti ja Lumen jäljillä -tietokirjan kirjoittaja.

Kevätaurinko on alkanut ihanasti paistaa ja päivät ovat pidentyneet. Huumaava valo, mustarastaan laulu ja heräävän luonnon tuoksut tekevät iloiseksi ja energiseksi. Tunnelmassa on sekä tuttua että uutta samaan aikaan.

Tuttua ja uutta on myös uudessa, vasta valitussa eduskunnassa, joka nyt aloittelee toimintaansa. Lopullista hallituksen kokoonpanoa ei vielä tätä kirjoittaessani tiedetä, mutta kun luen puolueiden kynnyskysymyksiä, herää toivo: useimmille puolueille Suomen hiilineutraaliustavoitteesta ja 1,5 asteen ilmastopoliitikasta kiinni pitäminen ovat ehdottomia edellytyksiä hallitukseen menolle.

Vaikka soraääniäkin on kevään kuumissa politiikkakeskusteluissa kuulunut, en vilpittömästi usko, että ilmastokriitikot voisivat aidosti jarruttaa nyt jo vauhdilla etenevää muutosta. Elinkeinoelämä on erittäin sitoutunut päästöttömään tulevaisuuteen. Vihreää siirtymää edistetään nyt järkälemäisillä investoinneilla,

kymmenillä miljardeilla. Muutosta kestävämpään elämäntapaan kiritetään myös EU:n jatkuvasti kiristyvällä lainsäädännöllä. Sääntely ja raha liikkuvat kohti puhtaampaa tulevaisuutta.

Nyt kun iso laiva alkaa viimein kääntyä, voitaisiin samalla alkaa jättää hyvästejä sille puheelle, että ilmastotoimet tarkoittavat luopumista ja kurjempaa elämää. Kuluneen talven ajan POWilaiset ovat tällä palstalla kertoneet useita esimerkkejä siitä, miten kestävä elämäntapa on myös monin tavoin parempaa. Todella usein kestävä valinta tekee hyvää paitsi ympäristölle myös omalle hyvinvoinnille ja lompakolle.

POW-lähettiläs **Aino Huotari** kirjoitti omassa tekstissään, että kestävämmän elämän tavoittelu on seikkailu, joka on huomattavasti hauskempaa, helpompaa ja vaikuttavampaa kun sitä tekee yhdessä lähipiirinsä kanssa.

Kevään valon energisoimana ajattelien, että meitä kestävämmän elämän tavoittelijoita alkaa jo olla paljon – meitä, jotka arvioivat, että kestävä elämä on parempaa. Nyt meidän pitää vain porukalla pitää huolta siitä, että hyvä vauhti pysyy yllä ja kuntosme kasvaa. Sillä vielä ei olla maalissa, ehei.



Äkäslompololainen Keijo Taskinen on riistabiologi, joka kirjoittaa, valokuvaa ja pyrkii katselemaan maailmaa eläinten, toislajisten ystäviemme, silmin. Hetkiä Keijon matkassa -sarja ilmestyy kevään jokaisessa Kuukkelissa.

Paskajuttu

Olin aikoinaan töissä Metsähallituksen operoimassa EU:n LIFE-hankkeessa. Osana prokkista värkkäsimme **Pasin** ja **Venlan** kanssa parisataa luonto-opastetta Ylläksen alueelle. Niiden vaikuttavuutta arvioitiin pysäytysteholla (= kuinka moni pysähtyy opasteen ääreen).

Seisauttavien opasteiden teko on haastavaa. No, hoksasin absoluuttisen ratkaisun ongelmaan: tekaistaan eläinten virtsaamisesta, ulostamisesta ja hajumerkinnästä kertovia tauluja, jotka ripustetaan vessoihin.

Lopputulemana Kellokkaan opastetiimimme oli Suomen ylivoimainen ykkönen: WC-näyttelymme pysäytysteho oli sata prosenttia! Kuka sitä juosten kusee, puhumattakaan isommista asioista...

Jatketaan eläinten eritteiden parissa. Kaikenlaista kakkaa on retkilläni tullut vastaan, tässä pari poimintaa:

Kalassa Tavvaenolla. Ensimmäisenä iltana hiillostamme harreja, kun kettu jolkottaa vastarannalla ja pysähtyy tutkailemaan meininkiämme. Aamutulia viritellessämme hoksaamme, että leirimme on putipuhdas – kalantähteet ovat päätyneet parempiin suihin.

Pohjoinen alkaa puhkua ja vie kalat kattilastakin. Emme saa sintin sinttiä. Eväkkäiden puutteessa kokkaamme chilivalkosipulioliiviöljypastaa, joka lämmittää kitutulilla värjötteleviä. Yöllä tuuli paukuttaa kotatelttamme niin että heikoimpia hirvittää.

Heräämme hehkeään päivään. Nostan ison kattilan yön yli lionnutta kuivalihavelliä lämpiämään nuotion kylkeen. Mutta hetkinen, missä kansi on...? Jotain kimaltaa pensaiden välissä... siellähän se! Koristeltuna, sillä kettu on leiponut kannen päälle mustan tortun.

Keräännymme kannen ympärille. Kuvittelemme tahtumaketjun: nälkäinen kettu hiippailee toiveikkaana leiriimme; pettyy raskaasti; kantaa kannen turvalliseen paikkaan ja töräyttää haisevan vastalauseensa napakymppiin. Viesti on selvä: ”repikää siitä tyhjänpyytäjät!” Nauramme kippurassa.

Hypätään hankikantokevääseen – hop! Seuraan karhun jälkiä Kukastunturin kupeessa. Mesikämmen on makoillut tiheässä kuusikossa ja jatkanut kohti Perukanlahtea. Pysähtynyt ladun varteen outoon asentoon. Kuin tukevaan slaavikykykkyyn.

Penkan päällä on kaksi kuivaa pötköä! Silmät seisovat päässäni. Haukon henkeä. Ei kai sentään... Ehkä sittenkin... Voisiko tuo olla pihkatappi, myyttinen kuningaspaska?

Otso ei talviunensa aikana syö, juo, virtsaa eikä ulosta. Mutta jotain kuitenkin kertyy suoleen. Se jokin on keväällä ähistettävä ulos, muuten kroppa ei toimi.

Tuijotan pötköjä. Aprikoin: ”miten varmistaa, onko tuo pihkatappi?” Keksin konstin.

Kumarrun ja nuuskaisen. Nada. Siis lähemmäksi. Uusi nuuskaisu. Tuoksuu edelleen raikkaalta keväämulta. Ei auta, nokka tappituntumalle ja varovasti ilmaa sisään.

Silmänräpäyksessä tajuan tehneeni emämokan. Salama iskee lävitseni! Sydän heittää kärrynpyörää! Vatsa kääntyy ympäri! Olen kananlihalla. Yökin ja haukon raitista ilmaa. Haluan kääntää ajanpyörää ja tehdä tehdyn tekemättömäksi. Turhaan, olen loppuiäksi hajumerkitty.

Lemu on... sanoin kuvaamattoman törkeä. No, kuvittelepa, miltä löyhkää köntsä, joka on muhinut seitsemän kuukautta suolenmutkassa. Ja korota painajaisesi potenssiin.

Tuolla hetkellä tajuan, mitä hajuraon pitäminen tarkoittaa.

P.S. Over and out. Kiitos Sinulle lukijani. Kiitos luottamuksesta Satu.



Kirjailija ja toimittaja Kari Kaulanen on syntyjään Äkäslompolosta. Hänen käsialaansa ovat muun muassa Kuuramäki-trilogia ja Riemuliiterin historiikki. Kaulanen on myös yksi Kuukkelin aikaisemmista omistajista ja päätoimittajista. Mie ja matkailu -sarja ilmestyy jokaisessa kevään Kuukkelissa.

Pillit pushiin

Kevät 1979 jäi minulta Riemuliiterin osalta väliin. Yhen illan mie taisin käyä levykopissa tuuraamassa jotaki.

Markiisi sen siihaan tansautti illat Äkä-Hotelissa ja Oloksella. Tansikansa koostu molemmissa pääasiassa matkailijoista, joita jo vuosikauet oli kuttutu turistiksi.

Kotona riitti perunankuorimista ja muutaki touhua. Tiskaaminen oli onneksi ulkostettu tiskikonheele. Lauantaiaamuina hääty nousta siivoahmaan. Lisäsiipi, joka oli nimetty Jatkoksi, oli valmistunnu sesonkhiin. Viis uutta huonetta tiesi enämpi siivoamista ko ennen.

Lisäksi isä oli tahtonu minua hoithaan laskujen maksun ja kirjanpion ja täythään vielä ve-roilmotuksenki.

Koulun talonmiehen työ, vaikka oli vain osa-aikanen, jäi entistä huonomalle hoijuole. Kesälä mie sitte rukatin sanhoon itteni irti ennenkö saan potkut.

Soittokeikat jatkuivat, mutta suurin into oli tainu jo kaikilta kaota. Soittaminen oli muuttunu rutiiniksi.

Meän uran ensimmäisen ja viimeisen ulkomaankeikan met tehimä syyskuussa 1979 Skjervøyn saarele, joka on Norjan pohjosinta kolkkaa. Keikan järjesti Oloksen johtaja **Yliniemi**.

Tuo viikon pitunen reisu oli kertakaikkisen mukava ja piristäväki. Met soitima illat meän asuinhotelin ravintolassa, päivät vietimä miten milloinkin. Yhtenä päivänä met soitima hautajaisisaksi, vaikka ei meilä semmosta

varten mithään erilistä ohjelmistoa tietenkään ollu.

Loppusyksystä 1979 keikale lähtö tuntu jo samalta, ko jos olis pitäny aamuseittämäksi lähteä sonnanajhoon. Ko mie en ollu ainua, joka tunsin niin, se met päätimä lopettaa.

Markiisi-yhtyyheen vieminen keikka oli Oloksela talvisoon syttymispäivänä elikkä 30. marraskuuta.

Soitto meni harvinaisen hyvin ja yleisö oli innoissansa. Viimisen valsin jälkhen **Arvo** piti meile kiitospuhheen. **Ahti** kiitti meän puolesta Arvoa ja yleisöä, josta osa oli seuranu meän touhua alusta saakka.

Mie olin jo jonku aikaa harkinu opiskelheen lähtöä. Samala saisin etäsytyttä Äkäslompolhoon, jonka

ilmapiiri oli alkanu ahisthaan.

Kevvällä 1980 mie vielä soitin Riemuliiterissä levyjä muutamanna iltana viikossa. Melkhein kaikkina muina iltoina mie pyörin sielä seku vain.

Alkukesästä sain tietää, että olin päässy Savonlinhaan opiskelheen matkailua.

Mutta nyt on tullu aika panna pillit pushiin tälläki palstala.

Jos elonpäiviä ja terhveyttä piisaa ja Kuukkelissa on tillaa, mie saatan ens kevväinä kertoa minun opiskelujajasta ja matkailuyrittäjyysvuosista ja miksei vähä Kolarin sen aikhaisesta kunnallispolitiikastaki, johon mie sekkainuin 1980-luvun lopula.

Kiitos ja hyvää kessää!